

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny
(297)

37. posiedzenie
Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia
w dniu 20 czerwca 2002 r.

V kadencja

Porządek obrad:

1. Wybór koreferenta w sprawie informacji Rzecznika Praw Dziecka o działalności za rok 2001 wraz z uwagami o stanie przestrzegania praw dziecka.
2. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o warunkach zdrowotnych żywności i żywienia oraz innych ustaw.

(Początek posiedzenia o godzinie 16 minut 30)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Marek Balicki)

Przewodniczący Marek Balicki:

Witam przedstawicieli rządu z panem ministrem Andrzejem Trybuszem na czele, przedstawicieli innych instytucji oraz przedstawicielkę Biura Legislacyjnego.

Pozwolę sobie zaproponować rozszerzenie porządku obrad dzisiejszego posiedzenia o jeden punkt, który może zrealizowalibyśmy na początku. Brzmiałby on następująco: wyznaczenie koreferenta do sprawozdania rzecznika praw dziecka. Około połowy lipca, na drugim lipcowym posiedzeniu Senatu, będziemy rozpatrywać sprawozdanie; tak jest zapisane w planie prac Senatu.

Drugi punkt porządku jest następujący: rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o warunkach zdrowotnych żywności i żywienia oraz innych ustaw, druk senacki nr 135.

Czy są uwagi do porządku obrad? Rozumiem, że nie ma. Porządek obrad został przyjęty.

Przystępujemy do rozpatrzenia krótkiego punktu pierwszego.

Kto z państwa senatorów zgłosiłby się na koreferenta?

Pani senator Stradomska.

Czy komisja wyraża zgodę?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

To jest ciężka praca, więc dziękuję w imieniu komisji za zgłoszenie się.

Jak rozumiem, pierwszy punkt porządku obrad został omówiony.

Przystępujemy do punktu drugiego porządku obrad: rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o warunkach zdrowotnych żywności i żywienia oraz innych ustaw.

Przypominam, że ustawa ta jest projektem rządowym. Do reprezentowania stanowiska rządu w tej sprawie upoważniony został minister zdrowia, którego w dniu dzisiejszym reprezentuje pan minister Andrzej Trybusz. Ustawa ta zawiera przepisy dostosowujące polskie prawodawstwo do prawa Unii Europejskiej. Marszałek Senatu skierował ją do Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia oraz do Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej.

Ponieważ była to inicjatywa legislacyjna rządu, proponowałbym taki tryb pracy: pan minister przedstawiłby stanowisko rządu w sprawie ustawy w brzmieniu przyjętym przez Sejm, następnie wysłuchalibyśmy opinii Biura Legislacyjnego, później byłyby pytania, ewentualna dyskusja i formułowanie wniosków. Jeśli pan minister uzna za wskazane, to głos zabiorą także przedstawiciele innych resortów.

Rozumiem, że jest na to zgoda.
Proszę pana ministra o zabranie głosu.

**Pełniący Obowiązki Dyrektora Departamentu Ochrony Przyrody
w Ministerstwie Środowiska
Jan Wróbel:**

Dziękuję bardzo.

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Co prawda rozpatrywana ustawa została przyjęta w maju ubiegłego roku, jednak częste zmiany w prawie unijnym w zakresie regulacji dotyczących żywności powodują, że powstała konieczność przygotowania nowelizacji tej ustawy w celu pełnego zharmonizowania naszych krajowych przepisów z przepisami unijnymi.

Przechodząc do bardziej szczegółowych regulacji zawartych w tej ustawie chciałem powiedzieć, że w jej projekcie przewidziano wykreślenie z regulacji tytoniu i wyrobów tytoniowych, jak również pojęć używki i inne dodatki do środków spożywczych, co będzie czyniło treści tej ustawy zgodnymi z definicją żywności ustaloną przez Parlament Europejski i Radę Unii Europejskiej w styczniu tego roku.

Jednocześnie treść ustawy uzupełniono o nowe definicje, między innymi takie jak: oświadczenie żywieniowe, żywność przeznaczona bezpośrednio dla konsumenta, składnik żywności, dobra praktyka higieniczna, dobra praktyka produkcyjna – co też dostosowuje pojęcia używane w tej ustawie do stosownych regulacji unijnych.

Również określenia występujące w wersji ustawy z maja 2001 r. takie jak: mleko początkowe, mleko następne zamieniono na określenia: preparat do początkowego żywienia niemowląt, preparat do dalszego żywienia niemowląt. Powodem tych zmian było to, że w regulacjach unijnych dla określenia tych substancji nie występuje nazwa mleko, lecz właśnie preparaty.

W regulacji przewidzianej nowelizacją bardzo istotne jest to, że zakłada się rezygnację z wydawania decyzji zezwalających na produkcję lub wprowadzanie do obrotu żywności – z wyjątkiem nowej żywności – zmodyfikowanej genetycznie.

Proponowane nowe brzmienie art. 18, 19 i 20 przewiduje jedynie powiadomienie głównego inspektora sanitarnego przez przedsiębiorcę, który po raz pierwszy wprowadza do obrotu w kraju środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz dietetyczne środki spożywcze specjalnego przeznaczenia medycznego.

Rezygnujemy więc z obowiązującego dotychczas systemu polegającego na wydawaniu przez głównego inspektora sanitarnego decyzji zezwalających na produkcję lub wprowadzanie do obrotu niektórych środków spożywczych – tak jak powiedziałem, z wyjątkiem nowej żywności – zawierających organizmy genetycznie zmodyfikowane.

Ta liberalizacja przepisów jest głównie wynikiem wielokrotnie prowadzonych rozmów na ten temat na spotkaniach z przedstawicielami Unii. Po prostu uważali oni, że obecny system ogranicza swobodny przepływ towarów. Jednocześnie w Unii Europejskiej, a po wejściu w życie nowelizowanej ustawy również i u nas, w odniesieniu do środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego będzie obowiązywała zasada, że przedsiębiorca, który po raz pierwszy wprowadza tego typu środek spożywczy na rynek, ma obowiązek poinformować o tym właściwy organ urzędowej kontroli kraju. Ten organ może, rzecz jasna, przeprowadzić stosowne postępowanie wyjaśniające, czy środek rzeczywiście odpowiada parametrom, które są określone w zgłoszeniu.

Ustawa zawiera również zmiany art. 24, które dotyczą informacji, jakie powinny być zamieszczane na opakowaniach żywności, uwzględniających uwagi Komisji Europejskiej. Zmiany te polegają między innymi na doprecyzowaniu tego, że zasady te odnoszą się tylko do opakowań jednostkowych żywności przeznaczonej bezpośrednio dla konsumenta i wykreśleniu z tego artykułu wód mineralnych, wód źródłanych, jako że te produkty są znakowane według odrębnych ustaleń. Nadaje się nowe brzmienie delegacji dla ministra właściwego do spraw rynków rolnych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia do wydania rozporządzenia, które będzie szczegółowo regulowało kwestie dotyczące znakowania.

Dokonuje się również zmiany brzmienia art. 26, który dotyczy materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Jest to związane z wejściem w życie odrębnej ustawy z dnia 6 września 2001 r. regulującej właśnie problemy materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. W omawianej ustawie znajduje się zapis, że w zakresie, którego nie reguluje ustawa o warunkach zdrowotnych żywności, wszelkie wymagania dotyczące materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością regulowane są przepisami stosownej szczegółowej ustawy.

Ważnym elementem przedkładanej nowelizacji ustawy są regulacje odnoszące się do systemu analizy zagrożeń i krytycznych punktów kontroli; jest to tak zwany system HACCP. W tejże przyjętej przez Sejm regulacji zniesiono obowiązek wdrażania tego systemu w małych przedsiębiorstwach. Właściciele tych małych zakładów zabiegali o to bardzo mocno, ponieważ system ten jest dość skomplikowany i pociąga za sobą konieczność określonych wydatków, co nie zawsze miałyby uzasadnienie w odniesieniu do ekonomii tych przedsiębiorstw.

Wykreślono również przepis, który nakładał na służby urzędowej kontroli żywności obowiązek zatwierdzania tychże systemów HACCP, ale zobowiązano inspekcję sanitarną do kontrolowania stanu przestrzegania tego systemu w zakładach.

I wreszcie na zakończenie chciałbym powiedzieć o dość istotnej zmianie dotyczącej innej ustawy, mianowicie ustawy o działach administracji rządowej. W jej przyjętym przez Sejm brzmieniu rozszerzono zadania ministra zdrowia o koordynację bezpieczeństwa żywności. Ma to duże znaczenie w kontekście strategii bezpieczeństwa żywności i jest również związane z faktem, że koordynację zadań związanych ze strategią bezpieczeństwa żywności rząd powierzył ministrowi zdrowia. Przyjęcie tego przepisu niejako spowoduje, że będzie to miało w pełni prawne umocowanie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Marek Balicki:

Dziękuję bardzo panu ministrowi.

Prosiłbym panią mecenas o przedstawienie opinii Biura Legislacyjnego.

**Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:**

Bardzo dziękuję, Panie Przewodniczący, za udzielenie głosu.

Jeżeli można, chciałabym zwrócić uwagę Wysokiej Komisji na przepis przejściowy zawarty w art. 14 ustawy, który dotyczy utrzymania w mocy decyzji zezwa-

lających wydanych na podstawie ustawy o warunkach zdrowotnych żywności i żywienia.

Otóż ten przepis przesądza, że decyzje zezwalające, które zostały wydane na podstawie nowej ustawy z zeszłego roku, zostają utrzymane w mocy na okres, na jaki były wydane, jednak nie dłużej niż do dnia uzyskania przez Polskę członkostwa w Unii Europejskiej.

Przepis ten dotyczy również decyzji zezwalających, które były wydane na podstawie starej ustawy o warunkach zdrowotnych żywności i żywienia z 1970 r. Chciałbym zwrócić uwagę państwa na przepis przejściowy, który został zawarty w art. 58 ust. 1 ustawy o warunkach zdrowotnych żywności i żywienia z 11 maja 2001 r. Mówi on o tym, że zezwolenia wydane na podstawie dotychczasowych przepisów zachowują ważność przez okres, na który zostały wydane, nie dłużej jednak niż do czasu wydania przepisów wykonawczych – i tu jest odesłanie do kolejnego artykułu – czyli nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2002 r.

Chciałabym zwrócić uwagę państwa senatorów na to, że o ile w odniesieniu do decyzji zezwalających wydanych na podstawie nowej ustawy o żywności i żywnieniu utrzymanie w mocy tych zezwoleń nie dłużej niż do dnia przystąpienia Polski do Unii Europejskiej nie budzi wątpliwości, o tyle może powstać istotna wątpliwość w odniesieniu do tych decyzji zezwalających, które zostały wydane na podstawie starej ustawy. Musimy bowiem jednoznacznie rozstrzygnąć, jaka jest data graniczna; czy jest to 31 grudnia 2002 r., tak jak zapisano w przepisach przejściowych nowej ustawy o żywności i żywnieniu, czy też – dzień wejścia Polski do Unii Europejskiej.

I to jest główna wątpliwość dotycząca tego aktu prawnego, którą chciało zgłosić Biuro Legislacyjne. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Marek Balicki:

Dziękuję bardzo.

Ale czy w związku z tym są jakieś sugestie?

(Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Agata Karwowska-Sokołowska: Czy można?)

Tak. Proszę bardzo.

**Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:**

Myślę, że gdyby przedstawiciel rządu wypowiedział się aprobująco co do tego zagadnienia, to oczywiście w art. 14 można by było tę kwestię rozbić na dwa ustępy. W ust. 1 byłby przepis, który mówiłby o utrzymaniu w mocy decyzji wydanych na podstawie nowej ustawy, a w ustępie, który byłby oznaczony jako ust. 1a, rozstrzygnięta byłaby kwestia utrzymania w mocy decyzji wydanych na podstawie starej ustawy o żywności i żywnieniu.

Przy czym proponowałabym przy okazji przytoczyć datę i cały adres publikacyjny. Bo co to znaczy: przepisy dotychczasowe? Przepisami dotychczasowymi są i stara, i nowa ustawa. Jest to bardzo nieprecyzyjne wskazanie aktu prawnego, który był podstawą wydania tych decyzji. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Marek Balicki:

Dziękuję bardzo.

Czyli ewentualna poprawka mogłaby zmierzać w tym kierunku.

Czy pan minister chciałby odnieść się do tych uwag?

**Pełniący Obowiązki Dyrektora Departamentu Ochrony Przyrody
w Ministerstwie Środowiska**

Jan Wróbel:

Myślę, że ta propozycja doprecyzowuje te przepisy i pomaga producentom w uzyskaniu pewnej jasności w tej sprawie. Uważam więc, że można ją przyjąć.

Przewodniczący Marek Balicki:

Dziękuję bardzo.

Czy są jakieś pytania, uwagi?

Proszę bardzo, pani senator Krzyżanowska.

(Brak nagrania)

Senator Olga Krzyżanowska:

...zakładam, że w którymś tam roku wejdziemy do Unii Europejskiej. I nagle w tym dniu cała produkcja stanie się nieważna, bo wszystkie produkty stracą ważność? Czy też będzie przedtem jakiś okres przejściowy?

Przepraszam, ja odnoszę się do tego, co akurat w tej chwili usłyszałam. Nie jestem wdrożona w tę ustawę, ale nie bardzo rozumiem, jak to praktycznie będzie wyglądać. Patrzmy na to także praktycznie.

Przewodniczący Marek Balicki:

Dziękuję bardzo.

Prosiłbym może przedstawicielkę Biura Legislacyjnego.

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu

Agata Karwowska-Sokołowska:

Bardzo dziękuję.

Jeżeli można, krótko wyjaśnię, skąd w ogóle wzięła się potrzeba zamieszczenia tego przepisu przejściowego.

Potrzeba wzięła się stąd, że w nowelizacji odchodzi się od wydawania przez głównego inspektora sanitarnego decyzji zezwalających – nazwę to ogólnie – na wszelkie odstępstwa od ustawy. Odchodzi się od pewnego rodzaju uznaniowości. I tu powstał problem, bo główny inspektor sanitarny już wydał pewne decyzje w tym zakresie; są one wydane do określonego dnia. Ustawodawca rozstrzygnął to w ten sposób, żeby dać pewien czas na dostosowanie, wprowadzić taki właśnie klasyczny przepis przejściowy.

Zmiana kluczowa dla tych kwestii jest zawarta w ustawie rozpatrywanej, czyli w druku nr 135 w art. 1 pkt. 8 lit. b. Według tego przepisu w art. 17 skreśla się właśnie ten ust. 3, który dawał głównemu inspektorowi możliwość wydawania decyzji zezwalających.

Jeżeli pan przewodniczący pozwoli, to ja może powołam się na ten przepis.

(Przewodniczący Marek Balicki: Proszę bardzo.)

Główny Inspektor Sanitarny może wydać decyzję zezwalającą na: po pierwsze, odstępstwa od wymagań określonych w ustawie, po drugie, produkcję lub wprowadzanie do obrotu środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, dla których nie zostały ustalone szczegółowe wymagania w zakresie jakości zdrowotnej, i po trzecie, wprowadzenie do obrotu w kraju artykułów, o których mowa w ust. 2.

To jest sytuacja, w której producenci wytwarzają produkty żywieniowe przeznaczone na eksport. W tych przypadkach główny inspektor sanitarny miał pewną możliwość postępowania według własnego uznania i mógł wydawać decyzje zezwalające na dopuszczenie tej żywności do obrotu pomimo niespełniania rygorystycznych wymagań zawartych w ustawie. Od tego się odchodzi; o tym przesądza ta nowelizacja. Dziękuję.

Przewodniczący Marek Balicki:

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś jeszcze chciałby zadać pytanie?

Pani senator Sienkiewicz. Proszę bardzo.

Senator Krystyna Sienkiewicz:

Dziękuję bardzo.

Otóż jest to kolejna już ustawa harmonizująca nasze prawo z prawem Unii Europejskiej. Ja na okoliczność tej zmiany ustawy zapoznałam się z porządkiem terminologicznym w prawie żywnościowym stosowanym w Parlamencie Europejskim i Radzie Europy, który został uchwalony w styczniu tego roku. Wiele sformułowań, łącznie z definicją żywności, jest tutaj niemal dosłownie przeniesionych z tego dokumentu. Jest to zjawisko bardzo pozytywne, ponieważ unifikuje nasze prawo z prawem Unii.

Mam pewne pytanie. Środowiska związane z producentami żywności, najróżniejsze lobby żywnościowe, między innymi Polska Federacja Producentów Żywności, ale i inne stowarzyszenia, od pewnego czasu – wcale nie od tak dawna – wnoszą o uchwalenie dokumentu o nazwie prawo żywnościowe dotyczącego strategii bezpieczeństwa żywności w Polsce. Czy nie byłoby korzystniejszym... Tym bardziej że – jak wynika z tych materiałów, ten projekt prawa żywnościowego, wspólnie wypracowany akt, popiera również Kancelaria Prezydenta, jak mówił pan prezydent Kwaśniewski – byłby to nowoczesny, nowy dokument, który spełniałby wszystkie oczekiwania i dostosowywałby to wszystko do prawodawstwa europejskiego. Czy nie korzystniej byłoby przygotować, nawet nieco później, już taki kompleksowy dokument zawierający regulacje prawne w zakresie żywności spełniający wszystkie wymogi i oczekiwania, niż poprawiać ustawę, która od samego początku była obarczona grzechem niedoskonałości? I czy warto tworzyć taką protezę, zamiast stworzyć nowy dokument, który zawierałby też w sobie ten porządek terminologiczny w prawie żywnościowym, który przyjęły Parlament Europejski i Rada Europy w drodze rozporządzenia?

Przewodniczący Marek Balicki:

Dziękuję bardzo pani senator.

Rozumiem, że to pytanie było skierowane do pana ministra?

(Senator Krystyna Sienkiewicz: Tak, oczywiście.)

Proszę bardzo, Panie Ministrze.

**Pełniący Obowiązki Dyrektora Departamentu Ochrony Przyrody
w Ministerstwie Środowiska**

Jan Wróbel:

Dziękuję bardzo.

Faktycznie, według mojej wiedzy obszar prawa żywnościowego jest regulowany przez siedemnaście aktów o randze ustawy. I być może byłoby wskazane, żeby zebrać to w jeden akt nazwany prawem żywnościowym. Niemniej jednak wydaje mi się, że opracowanie tego typu kompleksowej regulacji jest wyjątkowo pracochłonne i czasochłonne, a my jesteśmy pod presją czasu, jako że zbliża się moment akcesji.

I muszę powiedzieć, że kwestie związane z bezpieczeństwem żywności – ustawa o warunkach zdrowotnych żywienia i żywności odgrywa tutaj bardzo istotną rolę – są traktowane jako jeden z unijnych priorytetów. Dlatego istnieje obecnie potrzeba nowelizacji tej ustawy.

Na początku swojego wystąpienia wspominałem, że czas, który minął od uchwalenia pierwotnej wersji, czyli od 11 maja 2001 r., rzeczywiście nie jest zbyt długi, niemniej jednak problem wydaje mi się w ogóle... To pani z Biura Legislacyjnego mogłaby na ten temat wypowiedzieć się bardziej kompetentnie i profesjonalnie. Chodzi o to, że u nas konstytucyjnie narzucony system tworzenia prawa stawia bardzo wysoką poprzeczkę i wiele regulacji, które w innych ustawodawstwach zawarte są w rozporządzeniach, u nas regulowanych jest przez ustawy. To jest pewien problem praktyczny. Stąd konieczność kolejnych nowelizacji, która nas nie minie.

Chciałbym to już skonkludować. Biorąc pod uwagę wymogi związane z harmonizacją naszego ustawodawstwa do ustawodawstwa unijnego, implementacją prawa unijnego, i jednak coraz bardziej skracający się czas na realizację tych zadań, uważam, że w chwili obecnej należałoby jednak przeprowadzić nowelizację tej ustawy, co – rzecz jasna – w żadnym wypadku nie wyklucza ani nie czyni niezasadnym propozycji ujęcia całego obszaru prawa żywnościowego w jeden zwarty, nowoczesny akt prawny.

(Senator Krystyna Sienkiewicz: Ja mam dalej...)

Przewodniczący Marek Balicki:

Proszę.

Senator Krystyna Sienkiewicz:

Przepraszam, dodam tylko jedno pytanie. Kto w końcu jest gospodarzem tej ustawy? Czy minister rolnictwa, czy minister zdrowia, czy główny inspektor sanitarny – w końcu kto?

Kiedys istniało stanowisko głównego inspektora – już nie pamiętam, jak ten urząd się nazywał – który był sekretarzem stanu, pełnomocnikiem rządu do spraw bezpieczeństwa żywności. Było to w poprzedniej kadencji Sejmu.

Odpowiedzialność za jakość żywności, żywienia itd. jest tak rozproszona, że tak naprawdę nie wiadomo, kto ma tym zarządzać.

Przewodniczący Marek Balicki:

Dziękuję bardzo.

Proszę bardzo, Panie Ministrze.

(Pełniący Obowiązki Dyrektora Departamentu Ochrony Przyrody w Ministerstwie Środowiska Jan Wróbel: Jeśli można, to pani mecenas...)

Proszę bardzo.

Radca Prawny w Instytucie Żywności i Żywienia

Maria Grochowska:

Dziękuję bardzo.

Jeśli państwo pozwolą, w uzupełnieniu wystąpienia pana ministra zwrócę uwagę na jeszcze jedną sprawę. Otóż w lutym tego roku został przyjęty bardzo obszerny dokument o nazwie: Strategia bezpieczeństwa żywności. Harmonogram prac nad tym dokumentem – mówię o problemie, który tutaj zgłosiła pani senator – zakłada bardzo szczegółowy i dokładny przegląd zarówno zasad funkcjonowania wszystkich organów urzędowej kontroli żywności, jak i prawa – właśnie z tego obszaru, o którym tutaj mówimy, czyli bezpieczeństwa żywności. Oczywiście będą prowadzone dalsze prace mające na celu z jednej strony pełną harmonizację z prawem unijnym, a z drugiej – wyeliminowanie ewentualnego nakładania się kompetencji poszczególnych służb organów urzędowej kontroli żywności. I to zostało przyjęte.

Z tej nowelizacji wynika również, że koordynatorem tych wszystkich zagadnień ma być pan minister zdrowia. Ale ponieważ ten obszar jest przedmiotem zainteresowania przedstawicieli kilku resortów – bo i Ministerstwa Zdrowia i Opieki Społecznej, i Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, i Urzędu Konkurencji i Konsumentów, i organów celnych – to przy panu ministrze będzie powołana rada koordynacyjna. Zatem w tej chwili stwarzane są podstawy prawne do tego, by być może właśnie doprowadzić w wyniku dokładnych przeglądów i analiz do opracowania i utworzenia takiego właśnie nowoczesnego aktu, który w miarę kompleksowo mógłby objąć całość zagadnień z obszaru bezpieczeństwa żywności. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Marek Balicki:

Dziękuję bardzo.

Rozumiem, że więcej pytań nie ma i że odpowiedzi są satysfakcjonujące.

Otwieram dyskusję. Proszę o zabieranie głosu, zgłaszanie wniosków.

Czy ktoś chciałby...?

Jeśli nikt, to poprosiłbym jeszcze raz panią mecenas o sformułowanie poprawki dotyczącej art. 14.

**Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:**

Bardzo dziękuję, Panie Przewodniczący, za udzielenie głosu.

Pozwolę sobie przeczytać, jakie będzie brzmienie tej poprawki.

W art. 14 ust. 1 otrzymuje brzmienie: Decyzje zezwalające wydane na podstawie ustawy, o której mowa w art. 1, zachowują ważność na okres, na jaki były wydane, nie dłużej jednak niż do dnia uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

W art. 14 dodaje się ust. 1a w brzmieniu: Decyzje zezwalające wydane na podstawie ustawy z dnia 25 listopada 1970 r. o warunkach zdrowotnych żywności i żywienia – i tutaj będzie przytoczony pełen adres publikacyjny – zachowują ważność na okres, na jaki były wydane, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2002 r.

I takie będzie brzmienie poprawki do art. 14.

Przewodniczący Marek Balicki:

Ust. 2 pozostaje w obecnym brzmieniu?

(Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Agata Karwowska-Sokołowska: Ust. 2 pozostaje bez zmian.)

Dziękuję bardzo.

Czyli to jest propozycja jednej poprawki.

Czy ktoś z państwa senatorów chciałby przejąć tę poprawkę?

Pani senator Sienkiewicz przejmuję poprawkę do art. 14 w brzmieniu, jakie odczytała pani mecenas. To jest jedna poprawka.

Czy są inne propozycje lub wnioski? A może wnioski radykalniejsze? Pani senator Sienkiewicz?

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Proszę bardzo.

**Radca Prawny w Instytucie Żywności i Żywienia
Maria Grochowska:**

Chciałabym odnieść się do poprawki zawartej w art. 1, zmiany trzeciej do tiret dotyczącego dodania nowych pktów 32 – 35. To jest na końcu drugiej strony. Chodzi konkretnie o nowy, dodany pkt 32.

Tutaj jest zapisana nazwa: substancje dodatkowe dozwolone, a definicja w ustawie określa dozwolone substancje dodatkowe. I chodzi o to, żeby ten zapis dostosować do definicji zawartej w art. 3 tej ustawy zmienianej, czyli w słowniczku. Byłoby więc napisane: „dozwolone substancje dodatkowe”. Jest propozycja takiej poprawki.

(Przewodniczący Marek Balicki: Czyli to jest poprawka do art. 1, zmiany trzeciej lit. a i tiret...)

Strona druga, na dole. Chodzi o tiret dotyczące dodania pktów 32–35.

(Przewodniczący Marek Balicki: Ja wiem, o które chodzi, tylko trzeba to dobrze nazwać. Tiret szesnaste. I tutaj wyrazy...)

Chodzi o kolejność, o przestawienie szyku.

(Przewodniczący Marek Balicki: Jest to poprawka legislacyjna – można by to tak nazwać.)

Podejrzewam, że to jest błąd maszynowy.

(Przewodniczący Marek Balicki: Czy jeszcze jakieś propozycje?)

Tak. W art. 1, na trzeciej stronie, w zmianie piątej dotyczącej art. 9. Lit. a ma następująca treść: „w ust. 1 skreśla się wyraz «używki»”. Poprawka dotyczy tego, by dopisać jeszcze: „i wyrazy «lub używek»”. Czyli zmiana brzmiałaby tak: „w ust. 1 skreśla się wyraz «używki» i wyrazy «lub używek»”. To jest jedna zmiana.

I po tej lit. a, dodałoby się kolejną – nie wiem, jak ją nazwać – która dotyczyłaby ustępu...

(Przewodniczący Marek Balicki: To też jest w zmianie piątej?)

Też w zmianie piątej, dotyczącej art. 9. Chodzi o dodanie nowej litery.

(Przewodniczący Marek Balicki: Lit. a¹?)

Właśnie, lit. a¹, w brzmieniu: „w ust. 2 i 3 skreśla się wyrazy «lub używek»”.

(Przewodniczący Marek Balicki: Dobrze.)

To są zmiany porządkujące. Po prostu nie zostało to wychwycone, mimo że czytało to wiele osób. Ta nowela eliminuje pojęcie używek z porządku prawnego, więc byłoby bardzo źle, gdyby to zostało.

(Przewodniczący Marek Balicki: Czy coś jeszcze?)

Tak. Następna zmiana, również w art. 1, dotyczy zmiany następującej po zmianie czternastej, dotyczącej art. 30. Chodzi o dodanie, powiedzmy, zmiany czternastej lit. a, która miałaby dotyczyć art. 32 ustawy nowelizowanej.

Art. 32 zawiera delegację dla ministra zdrowia, który ma określić rozporządzeniem szczegóły dotyczące zakresu metod wewnętrznej kontroli jakości i systemu HACCP. Delegacją tą objęte są również materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością, choć z punktu widzenia merytorycznego jest to nieporozumieniem. Chodzi o to, by w art. 32 skreślić wyrazy „oraz materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością”.

(Przewodniczący Marek Balicki: Dobrze, Pani Mecenase, wszystko odnotowuję. Czy jeszcze jakieś propozycje?)

Tak. Również chodzi tu o art. 1, o zmianę osiemnastą, która dotyczy art. 41, czyli granicznej kontroli sanitarnej. Propozycja poprawki polega na wykreśleniu w ust. 2 tego artykułu, w jego początkowej części, wyrazów: „za zgodą organu celnego określonej w decyzji”.

(Przewodniczący Marek Balicki: Czyli to byłoby nowe brzmienie, tak? Bo tutaj ta zmiana dotyczy tylko ust. 1.)

Zmiana jest obecnie przewidziana w odniesieniu do ust. 1. Chodzi o dodanie zmiany w ust. 2, polegającej na wykreśleniu wyrazów: za zgodą organu celnego określonej w decyzji. Po prostu organy celne nie zwróciły nam na to uwagi, ale wojewódzkie stacje sanitarno-epidemiologiczne kwestionują zapis: za zgodą, ponieważ w efekcie nie ma tu zgody organów celnych. To należy do kompetencji sanitarnych służb granicznych. Więc tutaj zachodzi sprzeczność z procedurą wynikającą z kodeksu celnego.

I jeszcze, jeśli można, propozycja ostatniej poprawki, dotyczącej art. 8, który zmienia art. 33 ustawy o działach administracji rządowej. To jest ta kwestia, o której wspominał pan minister Trybusz. Chodzi o art. 33 pkt 5 ustawy o działach. Były za-

strzeżenia, że źle się czyta ten przepis w takim brzmieniu, jakie jest w tej noweli. Poprawka zmierza do tego, by wyrazy zamieszczone w myślkach – „z wyłączeniem żywności pochodzenia zwierzęcego”, czyli pierwszą linijkę w pktcie 5 – i końcówkę, która jest w przecinkach, wstawić po wyrazach „i w obrocie”. Może bowiem powstać wątpliwość, czy sformułowanie „z wyłączeniem żywności pochodzenia zwierzęcego” ma dotyczyć wyłączenia w ogóle z nadzoru sanitarnego, czy tylko wyłączenia z kompetencji ministra zdrowia.

Dlatego też została wysunięta propozycja, żeby sformułowanie „z wyłączeniem żywności pochodzenia zwierzęcego” wstawić po wyrazach „i w obrocie”. Jest to po prostu redakcyjna zmiana brzmienia, która spowoduje większą przejrzystość w sprawie zakresu kompetencji wynikających z tego punktu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Marek Balicki:

Dziękuję bardzo.
Zatem mamy kilka poprawek...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Też w sprawie poprawek?
Proszę bardzo.

**Specjalista w Departamencie Przetwórstwa i Rynków Rolnych
w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Joanna Markowska:**

Bardzo dziękuję.

Chciałabym prosić o rozważenie możliwości uzupełnienia delegacji do wydania rozporządzenia o znakowaniu. Chodzi o art. 1, zmianę jedenastą w pktcie 3 lit. C, dotyczącą art. 24 ust. 5 ustawy nowelizowanej. Mianowicie po wyrazach „minister właściwy do spraw rynków rolnych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia określi w drodze rozporządzenia”... itd. proponowalibyśmy dopisać „szczegółowy zakres i sposób znakowania środków spożywczych i dozwolonych substancji dodatkowych w opakowaniach jednostkowych, zbiorczych i bez opakowań przeznaczonych bezpośrednio dla konsumenta”. Mamy na względzie zasady określone w ust. 1–3 oraz jednolite wymagania obowiązujące w tej dziedzinie w Unii Europejskiej.

Jakie jest uzasadnienie tej propozycji zmiany? Rozporządzenie wydane na podstawie delegacji tej ustawy, a także ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, określi informacje, jakie powinny znaleźć się na etykietach środków spożywczych. Pozostawienie delegacji w tym brzmieniu, a więc jedynie wskazanie sposobu znakowania, zawęzi wymagania tylko do tych dotyczących formy informacji, jaka może być umieszczona na etykiecie, czyli wielkości czcionki czy zamieszczenia danej informacji w konkretnym miejscu etykiety. A rozszerzenie tej delegacji właśnie o szczegółowy zakres pozwoli na pełną implementację wymagań zawartych w dyrektywach Unii Europejskiej – właśnie w tym projektowanym rozporządzeniu o znakowaniu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Marek Balicki:

Dziękuję bardzo.

Czy jeszcze są jakieś propozycje poprawek?

Jeśli nie ma, to – jak wynotowałem – zostało zgłoszonych w sumie osiem poprawek.

Jedna poprawka, mianowicie poprawka ósma dotycząca art. 14 została już przejęta przez panią senator Sienkiewicz. Pozostałe propozycje poprawek nie zostały przejęte przez żadnego z członków komisji. Zanim będą one przejęte, to chciałbym wysłuchać opinii Biura Legislacyjnego i pana ministra o tych poprawkach.

Może najpierw przedstawicielka Biura Legislacyjnego.

Oczywiście poprawkę ósmą, dotyczącą art. 14, uznajemy już za omówioną.

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu

Agata Karwowska-Sokołowska:

Bardzo dziękuję.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Pan przewodniczący mówi o poprawce do przepisu przejściowego – do art. 14.

Bardzo dziękuję, Panie Przewodniczący, za udzielenie głosu. Postaram się krótko ustosunkować do tych poprawek.

Jeżeli chodzi o poprawkę dotyczącą definicji składnika żywności, to oczywiście w ustawie jest mowa o dozwolonych substancjach dodatkowych, a nie o substancjach dodatkowych dozwolonych.

Następnie – poprawka do art. 1 pkt 5. Wykreślenie wyrazów „lub używek”, jest wyeliminowaniem ewidentnego niedopatrzenia.

Następnie – poprawka do...

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Tak, to jest również kwestia wykreślenia wyrazów „lub używek”. Tak jak mówiłam, jest to niedopatrzenie; to pojęcie zostało wyeliminowane niekonsekwentnie.

Wreszcie...

(Głos z sali: Art. 32.)

(Wypowiedź poza mikrofonem)

To jest to, o czym pani mówiła. Rozumiem, że dodanie słów „szczegółowy zakres” umożliwi zawieranie w oznakowaniu informacji, które będą na przykład dotyczyły procentowego składu czy dokładnego wyliczenia.

Tak, uważam, że ta poprawka na pewno zwiększy bezpieczeństwo obrotu żywnością, bo dzięki niej będzie dostępna kompletna informacja. Faktycznie, sposób znakowania może sugerować rozwiązanie tylko pewnych kwestii technicznych, na przykład tych, o których pani mówiła.

Jeżeli chodzi o poprawkę polegającą na dodaniu w art. 1 pktu 14a – jest to poprawka do art. 32 – to oczywiście jestem za, dlatego że kwestie związane z materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością są regulowane odrębną ustawą. Jest to odrębna regulacja prawna.

I teraz art. 1 pkt 18. Oczywiście, tutaj jest niezgodność z przepisami kodeksu celnego, więc ta zmiana również jest uzasadniona.

Wreszcie zmiana w art. 8 do ustawy o działach administracji rządowej. Myślę, że to nie jest tylko i wyłącznie zmiana redakcyjna. Jeżeli intencją... To jest kwestia wyraźnego, jednoznacznego określenia uprawnień ministra właściwego do spraw zdrowia. Wbrew pozorom umieszczenie w jednym bądź w drugim miejscu słów „z wyłączeniem żywności pochodzenia zwierzęcego” będzie w różny sposób kształtowało uprawnienia ministra w tym zakresie. Ale jeżeli taka jest intencja strony rządowej, to oczywiście należy się do tej poprawki przychylić. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Marek Balicki:

Dziękuję bardzo.
Proszę pana ministra.

**Pełniący Obowiązki Dyrektora Departamentu Ochrony Przyrody
w Ministerstwie Środowiska**

Jan Wróbel:

Dziękuję bardzo.

Ponieważ – jak pani była już uprzejma powiedzieć – większość poprawek ma charakter porządkujący, eliminujący pewne niezgodności z innymi aktami prawnymi, to prosiłbym tylko o łaskawe ich przyjęcie.

Chciałbym odnieść się do dwóch poprawek.

Jeżeli chodzi o wspomnianą tutaj poprawkę Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, to rzeczywiście uczyni ona znakowanie pełniejszym; kładzie się tu nacisk na kwestie merytoryczne, a nie tylko techniczne, dotyczące czcionki, wielkości napisów itd. Tak więc gorąco prosiłbym o przyjęcie tej poprawki.

I sprawa art. 8. Pkt 5 w aktualnym brzmieniu może budzić bardzo poważne wątpliwości interpretacyjne. Bo czytając to tak... To znaczy: można go interpretować w zależności od tego, jakie ma się intencje. Ale jeśli się pisze „z wyłączeniem żywności pochodzenia zwierzęcego” i dalej „a także koordynacji i bezpieczeństwa żywności, a w szczególności nadzoru”, to można odnieść wrażenie, że wszystkie treści zawarte po wyrazach „z wyłączeniem” mogą być traktowane bardzo dosłownie – że ma to być z wyłączeniem. A chodzi właśnie o to, żeby tego wyłączenia nie było. Przetworzenie tego szyku spowoduje dość precyzyjne określenie, co pozostaje w kompetencjach ministra zdrowia, a co nie – jest to właśnie żywność pochodzenia zwierzęcego – co również jest szczegółowo zapisane w treści ustawy.

Tak więc proszę Wysoką Komisję o akceptację tych wniosków, gdyż myślę, że po nowelizacji jakość merytoryczna i prawna tej ustawy będzie jeszcze lepsza. Dziękuję.

Przewodniczący Marek Balicki:

Dziękuję bardzo.

Czy są pytania dotyczące poprawek, które zostały przedstawione? Czy jest jasny ich cel, zakres, znaczenie itd.? Rozumiem, że tak.

Tylko, że jeszcze nikt nie przejął tych poprawek.

Pani senator Sienkiewicz przejmuje wszystkie poprawki.

Ja miałbym jeszcze tylko prośbę – może do pani mecenas – o odczytanie tego pktu 5 z ustawy o działach. Jak by to brzmiało? Te warunki sanitarne... To jest dosyć istotna sprawa.

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:

W pktcie 5 jest napisane: „warunków sanitarnych i nadzoru sanitarnego, a także koordynacji bezpieczeństwa żywności, a w szczególności nadzoru nad jakością zdrowotną żywności w procesie produkcji i w obrocie, z wyłączeniem żywności pochodzenia zwierzęcego – i dalej – oraz materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktów z żywnością”.

(Przewodniczący Marek Balicki: Czyli to było wtrącone, z dwoma przecinkami.)
Tak. Było to na zasadzie wtrącenia.

Przewodniczący Marek Balicki:

Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze jakiegokolwiek wątpliwości? Czy są inne propozycje poprawek bądź wniosków dotyczących ustawy? Rozumiem, że nie ma.

Zatem możemy przejść do głosowania.

Proponuję, żebyśmy jednak przegłosowali wszystkie poprawki pojedynczo, w takiej kolejności, w jakiej są zapisane poszczególne części ustawy. Jest osiem poprawek.

Zatem możemy przystąpić do głosowania.

Nie będziemy już omawiać szczegółowo tych poprawek, tylko ja będę mówił, którego miejsca ustawy dana poprawka dotyczy.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką pierwszą do art. 1 ust. 3 lit. a tiret szesnaste. Jest to poprawka legislacyjna.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki, proszę o podniesienie ręki do góry. (5)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję. Stwierdzam, że komisja przyjęła poprawkę jednogłośnie.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką drugą. Jest to poprawka do art. 1 ust. 5 lit. a. Tutaj ma miejsce zmiana brzmienia, zatem jest to także poprawka o charakterze porządkująco-legislacyjnym.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki, proszę o podniesienie ręki do góry. (5)

Dziękuję. Stwierdzam, że komisja jednogłośnie przyjęła poprawkę drugą.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką trzecią. Dotyczy ona art. 1 ust. 5 – chodzi o dodanie nowej lit. a¹. Poprawka ta także ma charakter legislacyjno-porządkujący.

Kto jest za przyjęciem poprawki trzeciej, proszę o podniesienie ręki do góry. (5)

Dziękuję bardzo. Również wszyscy głosowali za.

Stwierdzam, że komisja jednogłośnie przyjęła poprawkę trzecią.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką czwartą. Jest to poprawka do art. 1, zmiany jedenastej, polegająca na dodaniu wyrazów: „szczegółowy zakres”.

Kto jest za przyjęciem poprawki czwartej, proszę o podniesienie ręki do góry. (5)

Dziękuję bardzo. Stwierdzam, że komisja jednogłośnie przyjęła poprawkę czwartą.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką piątą. Dotyczy ona art. 1 i polega na dodaniu zmiany 14a, dotyczącej art. 32 ustawy zmienianej.

Kto jest za przyjęciem poprawki piątej, proszę o podniesienie ręki do góry. (5)

Dziękuję bardzo. Stwierdzam, że komisja jednogłośnie przyjęła poprawkę piątą.

Przechodzimy do poprawki szóstej. Dotyczy ona art. 1 ust. 18.

Kto jest za przyjęciem poprawki szóstej, proszę o podniesienie ręki do góry. (5)

Dziękuję bardzo. Stwierdzam, że komisja jednogłośnie przyjęła poprawkę szóstą.

Przechodzimy do poprawki siódmej. Dotyczy ona art. 8, który zmienia brzmienie pktu 5 w art. 31 ust. 1 ustawy zmienianej, czyli ustawy o działach administracji rządowej.

Kto jest za przyjęciem poprawki siódmej, proszę o podniesienie ręki do góry. (5)

Dziękuję bardzo. Stwierdzam, że komisja jednogłośnie przyjęła poprawkę siódmą.

I ostatnia poprawka, ósma, dotycząca art. 14. Została ona przedstawiona przez Biuro Legislacyjne. To jest przepis przejściowy.

Kto jest za przyjęciem poprawki ósmej, proszę o podniesienie ręki do góry. (5)

Dziękuję bardzo. Stwierdzam, że komisja jednogłośnie przyjęła poprawkę ósmą.

Zatem przegłosowaliśmy wszystkie poprawki. Pozostaje nam przegłosować całość ustawy.

Kto jest za przyjęciem ustawy o zmianie ustawy o warunkach zdrowotnych żywności i żywienia oraz innych ustaw, proszę o podniesienie ręki do góry. (5)

Dziękuję. Stwierdzam, że komisja przyjęła całość ustawy przy pięciu głosach za, braku głosów przeciw i braku głosów wstrzymujących się – czyli jednogłośnie.

Pozostaje jeszcze wyznaczenie senatora sprawozdawcy. Ja proponuję panią senator Sienkiewicz, autorkę większości wniosków i – jak się zdążyłem zorientować po treści zadanego pytania – znawczynię sprawy.

Czy są inne propozycje?

Czy pani senator się zgadza?

Senator Krystyna Sienkiewicz:

Zawsze o tym marzyłam, Panie Przewodniczący.

Przewodniczący Marek Balicki:

Tym bardziej się cieszę.

Stwierdzam, że komisja wyznaczyła na senatora sprawozdawcę panią senator Krystynę Sienkiewicz.

W ten sposób wyczerpaliśmy porządek obrad dzisiejszego posiedzenia. Dziękuję wszystkim: paniom i panom senatorom, panu ministrowi, przedstawicielom innych resortów i Instytutu Żywności i Żywienia. Zapomniałem jeszcze podziękować przedstawicielce Biura Legislacyjnego.

Zamykam posiedzenie Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia.

(Koniec posiedzenia o godzinie 17 minut 25)

